

Sygn. akt I CSK 2227/22

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa P. L.
przeciwko [...] Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 lipca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 10 czerwca 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

P. L. wniósł o zasądzenie od pozwanego [...] Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwoty 19 354,52 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności liczonymi od 15 października 2019 r. do dnia zapłaty, jak również kwoty 42 121,19 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności liczonymi od 15 października 2019 r. do dnia zapłaty; ewentualnie, gdyby żądanie w tym zakresie nie zostało przez Sąd uwzględnione - zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 55 610,81 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności liczonymi od 15 października 2019 r. do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 8 stycznia 2021 r. oddalił powództwo.

Wyrokiem z 10 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu *a quo* w ten sposób, że w punkcie pierwszym zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 19 354,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 października 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 42 121,19 CHF.

Wyrokiem z 7 października 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] uzupełnił wyrok z 10 czerwca 2021 r. w ten sposób, że po słowach „oraz kwotę 42 121,19 CHF” dodał wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 października 2019 r. do dnia zapłaty.

W skardze kasacyjnej pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienie prawne, a mianowicie: 1. czy w toku badania jednoznaczności postanowień wzorca umownego w trybie art. 385¹ k.c., należy dokonywać oceny uwzględniając okoliczności zawarcia umowy (art. 385² k.c.), w tym obowiązujące w dacie umowy regulacje prawne, zwyczaje, praktyki i Rekomendacje Nadzorcze, czy też oceny należy dokonywać w oderwaniu od okoliczności zawarcia umowy, „tworząc model prawidłowy” w oparciu o okoliczności, regulacje, praktyki, zwyczaje i stan wiedzy na datę dokonywania oceny, jak również czy ewentualne stwierdzenie „niejednoznaczności” warunku jest wystarczające dla uznania warunku określającego świadczenie główne stron za abuzywne, czy też konieczne jest jeszcze stwierdzenie wystąpienia naruszenia dobrych obyczajów i rażącego naruszenia interesów konsumenta; 2. czy abuzywne są postanowienia odwołujące się do kursów z tabel kursowych Banku, pomimo określenia w umowie weryfikowalnych zasad i kryteriów określania kursów tabelach kursowych Banku; 4. czy w przypadku badania wzorca umownego w trybie tzw. „indywidualnej” kontroli stosuje się art. 385 § 2 k.c., w tym czy zasada dokonywania wykładni postanowień „niejednoznacznych” na korzyść konsumenta ma pierwszeństwo przed badaniem wzorca umownego w trybie kontroli tzw. „indywidualnej”; 5. czy w przypadku

uznania abuzywności jedynie dającej się wyinterpretować „normy” umownej, należy usunąć całą treść postanowienia, czy jedynie wyinterpretowaną z postanowienia „normę”, z pozostawieniem pozostałej treści postanowienia w mocy, jeżeli taki zabieg pozwala z jednej strony usunąć przyczynę abuzywności i przywrócić równowagę kontraktową, a z drugiej strony pozwala na utrzymanie umowy w pozostałej części w mocy, bez zmiany jej charakteru i bez nadmiernej ingerencji w nawiązany przez strony stosunek umowny.

Zdaniem pozwanego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada

2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania, a przedstawione problemy prawne zostały już rozstrzygnięte w wyrokach Sądu Najwyższego: z 18 maja 2022 r., II CSKP 972/22, z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22 oraz 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

a.s.